

Posudek bakalářské práce

Autor: Radek Loučka
Název: *The Image of British Culture in ESOL Textbooks*
Vedoucí BP: Mgr. Klára Kostková, Ph.D.
Oponent: PhDr. Klára Matuchová, Ph.D.

Radek Loučka předkládá práci, která je svým zaměřením multidisciplinární a která zejména čerpá z kulturologie, didaktiky a sociolingvistiky. Teoreticky zkoumá různé přístupy ke konceptu kultury a jejího vztahu k jazyku a komunikaci. V praktické části je popisován výzkum vybraných jazykových učebnic, sběr dat a posouzení výskytu fenoménu cílové kultury ve výukových materiálech.

Vzhledem k výše zmíněnému rozsahu a typu tématu musela práce na tomto projektu představovat značnou výzvu, jelikož student bakalářského programu na naší katedře má možnost absolvovat předměty tohoto zaměření pouze ve formě volitelných kurzů, či až na magisterské úrovni. Rovněž fakt, že původní odborná literatura často není v českém prostředí lehce dostupná, není zanedbatelný a je nutno ocenit evidentní snahu téma poctivě a důkladně teoreticky uchopit (viz str. 46-9, *Bibliography*). V této souvislosti bylo prozíravé tak nebezpečně obsáhlý koncept jakým je *obraz britské kultury* zúžit na jeho prezentaci ve vybraných učebnicích angličtiny pro cizince. Teoretická východiska jsou relevantní a jsou zpracována pečlivě a s jasným zacílením na zvolené téma.

O to výraznější je ovšem absence a uplatnění těchto východisek v praktické části. Prezentace získaných dat bohužel sama o sobě nestačí a nemůže suplovat chybějící interpretaci. Jedním ze dvou hlavních výstupů analýzy se zdá být zjištění, že britská kultura je prezentována pouze v 20% obsahu vybraných učebnic. Vzhledem k faktu, že autor tuto skutečnost nijak detailněji nekomentuje, analýza je z mého pohledu neúplná a přináší především neodbytnou otázku jakou má předkládaný text přidanou hodnotu, či inovativní potenciál alespoň v míře této práci a priori přináležející.

Po formální stránce by textu prospěla důkladná korektorská práce. Příliš často se objevuje absence determinátorů, chybné užití předložkových vazeb a česky přetížená větná struktura, což u izolálních jazyků typu angličtiny znesnadňuje pochopení textu (pro ilustraci např. str. 14: determinace – *as unacceptable waste of time*; kolokace – *writers need to accustom their work in desirable fashion*; str. 31: chybná předložková vazba – *in the following pages*; kolokace – *the outcome results*; str. 41-3: chybné předložkové vazby – *suggestions on further research*; *explanation what culture means*; *learning of a language*; *presented in the great products*; chybná determinace – *an easily identifiable features*; *most preferred general six-level course*). Ze stylistického hlediska bych vznesla výhradu k časté sémantické redundanci, která zhusta přechází v kolokační neadekvátnost/nelogičnost (např. str. 41 – *the most noteworthy boundary of this study*; str. 42 – *this thesis comprises of two intertwined parts*). Rovněž nekonzistentnost v užití slovesných časů v rámci jednoho souvětí působí rušivě (str. 16 – *culture represents ability [...] the ways in which [...] people classified*; str. 42 – *thesis comprises [...] it presented [...] analysis was described*). Grafické úrovni práce by prospělo používání strukturovaných víceúrovňových seznamů, které jsou v akademickém textu pravidlem.

Navrhuji, aby se autor při obhajobě vyjádřil k následujícím bodům:

- Mohl by autor osvětlit, jak rozumět formulaci „aby mluvčí úmyslně neznásilňoval (?) svou vlastní kulturní identitu“ v souvětí *To convey messages appropriately [...] not to violate one's cultural identity on purpose [...]* na str. 14? Je možné uvést nějaký praktický příklad?
- Z jakého důvodu je za *contextual unit* považován souhrn všech cvičení bez rozlišení (viz str. 34)? Tato skutečnost není v textu vysvětlena.
- Je možné uvést alespoň jeden konkrétní příklad vysvětlující pojmy *rather general culture* a *implicit British culture* v tabulce číslo 7?
- Z jakého důvodu je z analýzy poslechových cvičení vyjímán akcent, který je svrchovaným jazykovým symbolem socio-kulturních nuancí a rozdílů?
- Na str. 42 autor ne zcela jasně používá *learning* a *acquiring* ve významové juxtapozici. Pokud se student učí cizí jazyk mimo jiné osvojováním dané kultury, pak je na místě se domnívat, že nejde o *learning*, ale spíše o *acquiring a foreign language*. Chápe autor tento terminologický kontrast jinak?
- NEF je uváděn jako nejpreferovanější (vzhledem k absenci determinátoru na str. 43 není z textu jasné, má-li autor na mysli superlativ, či elativ) obecný kurz angličtiny v učebnicové podobě. Fakt, že autor na str. 32 zmiňuje, že se jedná o jeho vlastní preferenci, by se rozhodně neměl objevovat v závěrečné kapitole v generické podobě (viz str. 43). Jelikož se jedná o vysvětlení procesu selekce dat, mohl by autor přesněji vysvětlit, co si představuje pod pojmy *attractive*, *decent* a *complex* ve formulaci: *it presents language in an attractive way and constitutes a decent, complex language course* (str. 32)?
- Na str. 43 se objevuje nejasně ukotvená informace, která je pro vyznění práce klíčová, jelikož se vztahuje k hlavní hypotéze. Výsledky údajně odhalily, že cílová kultura není v daných učebnicích využívána tak často, jak by mohla. Podle jakých kritérií autor určuje hranici vhodného množství obsahu vztahujícího se k cílové kultuře? Jelikož v práci blíže nespecifikuje svůj názor na důvody tohoto možného nedostatku, v čem je spatřuje?

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnotit předběžně jako **velmi dobrou** až **dobrou** a ponechat konečnou známku na výsledku obhajoby.

V Praze, 25. 8. 2014

PhDr. Klára Matuchová, Ph.D.
KAJL, PedF, UK